

cc. Alle Ministers

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

'S-GRAVENHAGE

166942 B
30.3.66.

Zijner Excellentie
de Minister-President,
Voorzitter van de Raad
voor Europese Zaken.

REZ 1 april '66 / 3

~~Directie~~ DGES

Onderwerp: Kennedy-ronde

Datum: 30 maart 1966

Kenmerk: 55.927

Foto-no.: F/3297/66

Ter behandeling in de Raad voor Europese Zaken op 1 april

./.

Bijgaand moge ik U een nota van de Directeur-Generaal voor de Buitenlandse Economische Betrekkingen over de Kennedy-ronde doen toekomen. Aangezien eerst op 31 maart a.s. door de Coördinatie Commissie voor Europese Integratie- en Associatieproblemen over de Kennedy-ronde zal worden gesproken, gaat deze nota niet, zoals gebruikelijk, van de conclusies van de Coördinatie Commissie vergezeld.

DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

(w.g.)

L. de Block

Bijlage separaat verzonden.

1 APR. 1966/3

166942
 30-3-66

Raad van Ministers te Brussel op 4 en 5 april
Notitie betreffende Kennedy-ronde

AANGEBODEN ter behandeling in
 ter-kennisgeving aan
MINISTERRAAD door de
 R. E. **X**
 MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN
 d.d. 30 maart 1966

B
 M
 VB

Op de Raad van Ministers te Brussel op 4 en 5 april a.s. zal een belangrijk deel van de tijd beschikbaar komen voor de Kennedy-ronde. Zowel de lid-staten als de Europese Commissie hebben behoefte aan uitspraken van de Raad over bepaalde onderwerpen die op de agenda van de zitting staan. De agenda, noch de voorbereiding ervan is gereed. Niettemin dient deze notitie ter inleiding van het gesprek. De notitie is gebaseerd op gegevens die tot op heden (dinsdag 29 maart) bekend zijn. Alvorens de betreffende punten te bespreken, lijkt het nuttig een algemene waardering te geven van de situatie die zich in en rondom de Kennedy-ronde aftekent.

De huidige toestand.

De lange duur van de crisis heeft zowel het noodzakelijke élan van de onderhandelingen, als het inzicht in het verloop verminderd. Gedurende de periode van 30 juni 1965 tot op heden is weinig meer verricht dan enkele exploratoire gesprekken tussen de GATT-leden die deel nemen aan de tarief-onderhandelingen. De stand van zaken is dan ook nagenoeg dezelfde zoals die aan de Nederlandse Ministerraad werd geschreven in de nota no. 165/11844 d.d. 24 september 1965.

Deze nota kan dan ook dienen als zakelijke ondergrond van de problematiek in de Kennedy-ronde. Enkele punten daaruit zullen ter sprake komen in de Ministerraad. Daarop zal nader worden ingegaan.

De verwachting, dat na het hernieuwde contact tussen de 6 landen in Brussel de verloren tijd zou kunnen worden ingehaald is niet bewaarheid. De Franse delegatie heeft reeds in Luxemburg op 29 januari te kennen gegeven, dat zij volstrekte prioriteit geeft aan de regeling van de financiering van de landbouw. De 5 lidstaten hebben getracht deze prioriteit in chronologisch verband te brengen met andere vraagstukken, waaronder de Kennedy-ronde.

Uit de plaats gehad hebbende contacten en ook uit de inlichtingen uit Genève en Parijs, blijkt dat de Franse delegatie de voortgang van de werkzaamheden in de K.R. opzettelijk vertraagt. Bovendien is de Franse stelling vorige week nogmaals uitdrukkelijk ter kennis gebracht aan de Voorzitter van het Centrale Onderhandelingscomité in het GATT. De conclusie is dus gerechtvaardigd, dat de Fransen de werkzaamheden ernstig vertragen. Het gevolg daarvan kan nu worden, dat er inderdaad tijdnood ontstaat.

In het licht van het bovenstaande zijn in de kringen der deskundigen, zowel te Genève als te Brussel, geen grote verwachtingen voor wat betreft het resultaat van de aanstaande bijeenkomst van Ministers te Brussel.

De Nederlandse Ministerraad (vrijdag d.d. 18 maart) is benaderd met de vraag, op de agrarische sektor, initiatief te nemen in de hoop dat de E.C. bereid zou zijn op de a.s. Ministerraad te komen met aanvullende voorstellen m.b.t. de landbouw, hetgeen dan zeggen wil:

1. internationale referentieprijs en surplusfinanciering voor granen.
2. producten van de eerste transformatie van granen die onder de marktordening granen vallen (bloem, grutten, gries, griesmeel, gort, meel van sago en maniok, zetmeel, gluten, zemelen).
3. de sectoren varkensvlees, eieren en pluimvee d.w.z. de dierlijke veredelingsproducten van granen.
4. producten die niet onder een bestaande of voorziene marktordening vallen en waar dus de huidige protectie-systemen gehandhaafd zullen blijven.
5. bepaalde niet-annex II-producten, voornamelijk alcoholhoudende dranken.
6. bepaalde groenten en fruit waar geen oriëntatieprijzen voorkomen en conserven hiervan.
7. voor rundvlees en zuivel zo mogelijk schema's voor een wereldwijde regeling.

Op die basis zou dan in ieder geval het aanzienlijk vertraagde gesprek in de landbouwsektor in Genève voorshands kunnen worden begonnen. Hier moge worden verwezen naar de aan de M.R. gestuurde nota d.d. 14 maart 1966 no. 45.459. De E.C. heeft maandagochtend j.l. - een voorstel op tafel gelegd ten aanzien van punt 1.

Over de rest is zij niet bereid een voorstel te doen, evenmin als de Fransen erover denken hieraan mee te werken. Niettemin blijft het punt actueel, het zou derhalve in de a.s. Ministerraad kunnen worden herhaald.

De voorstellen van de Commissie.

Naast het bovenstaande voorstel op agrarisch terrein zal de Europese Commissie voorstellen op industrieel terrein doen. Zoals gezegd zijn de juiste opgaven van de punten nu nog niet bekend. Deze notitie is dus gebaseerd op indicaties, die de Europese Commissie heeft gegeven. De punten maken een onsamenhangende indruk. Verondersteld mag worden, dat zij onderdeel zijn van een strategisch plan, dat de E.C. om redenen van geheimhouding terecht niet bekend kan maken.

Hieronder volgt nu puntsgewijs het nederlandse standpunt ten aanzien van de vraagstukken.

Granen

Toen de Raad in mei 1965 het ontwerp voor een wereldwijde granenregeling vast stelde bleven er twee punten open, te weten

- a. het niveau van de internationaal overeen te komen referentieprijis.
- b. de gemeenschappelijke financiering van de niet-commerciële afzet van overschotten.

De Commissie heeft thans over beide openstaande punten deze week een voorstel aan de lidstaten doen toekomen ter behandeling in de a.s. Raadszitting.

De algemene strekking van dit voorstel lijkt aanvaardbaar.

- a. de internationale referentieprijis.

De Commissie stelt terecht dat deze zodanig moet zijn, dat een land, dat onder de beste condities produceert en dat over een belangrijke exportcapaciteit beschikt, op de internationale markt zonder exportsubsidies moet kunnen exporteren. Bij de concretisering van dit beginsel stelt de Commissie voor tarwe een prijs vast die tussen

\$ 3 en \$ 5 per ton boven de wereldmarktprijs ligt. Nederland acht \$ 5 te hoog en zou hoogstens enkele dollars per ton willen accepteren. Als voornaamste nadelen van een hogere prijs geldt het gevaar van stimulering van de produktie en versterking van de concurrentie in veredelingsprodukten.

Verwacht mag worden, dat de Franse delegatie als enige, een aanzienlijk afwijkend standpunt zal innemen. Het staat hogere prijzen voor teneinde de exporteurs in staat te stellen exportheffingen in te stellen, die een fonds zouden moeten voeden waaruit de afzet van surplussen aan voedselbehoevende landen kan worden gefinancierd. Voor de voedergranen lijkt het Commissievoorstel acceptabel.

b. De surplusfinanciering.

Concrete voorstellen doet de Commissie niet. Wel ontwikkelt zij enige gedachten.

De voornaamste daarvan is, dat de partij, die verantwoordelijk is voor de surplussen, de last van de financiering zal dienen te dragen. Als uitgangspunt stelt de Commissie voor, voor elke partij een zelfvoorzieningsgraad vast te stellen. Overschrijdt men die, door grotere produktie, dan draagt men naar rato van de overschrijding bij in de financiering. De financiële consequenties in concreto laten zich op dit moment uiteraard niet berekenen.

Wel kan deze vaststelling der "zelfvoorzieningsgraden" in zekere zin tegemoet komen aan de gedachte van accesgaranties.

De gedachte lijkt prima vista aantrekkelijk. Uiteraard moet wel zo nauwkeurig mogelijk geacht worden welke kosten ermede gepaard gaan.

Papier.

Het papiervoorstel van de Commissie komt in het kort op het volgende neer:

- a. Een verlaging van 50% op enige onbelangrijke papiersoorten en een gedeeltelijke verlaging met 2 punten van 16 tot 14% voor de belangrijke papiersoorten (kraft-, druk- schrijfpapier)
- b. Voor pulp en krantenpapier de normale 50% verlaging, maar dan gepaard met een interne subsidieregeling, die het deze industrieën mogelijk moeten maken deze 50% verlaging te ondergaan.

Hiertoe stelt de Commissie een parafiscale heffing voor op alle produktiebinnen en invoer in de EEG van alle papiersoorten (behoudens krantenpapier) waarvan de opbrengst ten goede moet komen aan de producenten van pulp en krantenpapier, en de herbebossing.

Tijdens een eerste gesprek in het Comité^{III} hebben Duitsland en Nederland tegen deze kunstmatige constructie stelling genomen. Met dit voorstel zou men in de industrie artificiële regelingen introduceren met het grote gevaar van precedenten. Bovendien neemt men met de ene hand (nog meer?) terug dan met de andere hand aan Skandinavië^{etc.} gegeven wordt. Duitsland is trouwens constitutioneel niet in staat zulk een heffing in te stellen.

Nederland heeft geen belang bij een bijzondere bescherming van de papierstofindustrie, Duitsland slechts in beperkte mate. Frankrijk daarentegen zal sterk op een bijzondere regeling blijven aandringen en bij gebreke daarvan niet accoord gaan met halvering van het huidige recht van 6%.

Wat het krantenpapier betreft, ligt de Nederlandse positie anders. Een halvering zonder meer zou de Nederlandse industrie in een uiterst moeilijke positie brengen. Indien er een systeem gevonden zou kunnen worden, waardoor afzet van de Nederlandse productie binnen de gemeenschap gegarandeerd is tegen een redelijke prijs, b.v. de Scandinavische prijs plus het huidige invoerrecht van 7%, dan zou voor de netto-invoer van de gemeenschap uit derde landen een liberale houding aangenomen kunnen worden.

Het denkbeeld van de Commissie om uit de opbrengst van de parafiscale heffingen ook herbebossingsplannen te financieren ter bevordering van een betere grondstofvoorziening voor de pulpindustrie kon weinig instemming ontmoeten bij de Nederlandse en Duitse delegaties. Indien het al nodig is dit soort plannen te financieren, dan zou dit beter middels het landbouwfonds kunnen geschieden.

In het algemeen kan worden gesteld dat het Commissievoorstel de grootste aanhang zal vinden bij de Franse delegatie, iets minder bij de Italiaanse, terwijl Duitsland en Nederland er het verst van verwijderd zijn.

Aluminium

De Raad zal dienen te beslissen over een verlaging van het recht op aluminium. Voorstel van de Commissie: handhaving van het huidige recht van 9% met binding in het GATT van een gemeenschappelijk tariefcontingent tegen 5% voor de gehele invoerbehoefte of verlaging van het recht tot 7% zonder tariefcontingent. Nederland heeft voorkeur voor de tweede oplossing.

Tropische produkten

Het aanbod, dat de Commissie voor de tropische produkten op tafel heeft gelegd is uiterst mager. Getracht dient te worden dit substantiëler te maken, waarbij met name t.a.v. cacaobonen en koffie aandacht moet worden geschonken.

De Commissie stelt nl. wèl verlaging voor voor verwerkte produkten van koffie en cacao (caffeinevrije koffie, cacaomassa, boter en peeder) ten detrimente van de belangrijke Nederlandse verwerkende industrie, die de huidige marge tussen het recht op de grondstof en het verwerkte produkt ziet verkleinen.

Japan.

Japan dringt aan op verdere afbraak van discriminatoire invoerrestricties in ruil voor door hen te verlenen tariefconcessies.

De Commissie meent dat de Gemeenschap op dit punt gemeenschappelijke verplichtingen dient aan te gaan.

Bij alle Lid-Staten bestaat hiervoor geen steun.

Nederland verruimt de voornaamste tegenover Japan bestaande contingenten reeds in het kader van het Textielakkoord en heeft praktisch geen onderhandelingsmarge.

Eerst zouden Frankrijk en Italië hun uitgebreide lijst van contingenten dienen in te korten, alvorens aan gemeenschappelijke contingenten te denken valt.

Nabeschouwing.

De verwachtingen over de beslissingen in de Raad van dinsdag zijn niet groot. De Kennedy-ronde wordt wederom vertraagd, tijdnood staat voor de deur. Het is duidelijk, dat er ergens een initiatief moet worden genomen, wil de Kennedy-ronde niet mislukken. Volgens Franse inlichtingen in Genève zou de Franse Regering - nadat de financiering van de landbouw geregeld is - actief deel nemen aan de onderhandelingen. De Fransen dachten hierbij aan eind mei, in Nederlandse kringen verwacht men eerder eind juni. Voor zover verwachtingen mogen worden gekoesterd, zal dan tegen die tijd in de eindfase met onderhandelingspakketten worden gewerkt. Het zou dan wellicht nuttig zijn, indien de 5 lidstaten zo gespecialiseerd mogelijke voorstellen formuleren ten behoeve van het welslagen van de Kennedy-ronde. Nu de Fransen een hechte koppeling hebben gelegd tussen landbouwfinanciering en deze onderhandelingen is het onderhandelingsstechnisch noodzakelijk de Fransen vast te binden op toezeggingen in bovenstaande zin. Immers wanneer wij vaag blijven, dan is het ondanks Franse belangen niet uitgesloten dat de Fransen ook verder zullen chicaneren. Zolang de politieke lijn naar de Quay d'Orsay loopt, staat deze ontwikkeling vrijwel vast. De vraag is wie het initiatief moet nemen en hoe de desiderata van de Vijf moeten worden geformuleerd. In eerste linie behoort de E.C. zulks natuurlijk te doen. Het valt te betwijfelen of zij daaraan wil meewerken. Evenmin bestaat er zekerheid omtrent de Duitsers. De ervaring in de laatste tijd op het gebied van delegatiesamenwerking in de Kennedy-ronde is niet gelukkig. Vermoedelijk zou dan van Nederlandse zijde het beste een initiatief kunnen worden ontplooid.

Een tweede hoogstnoodzakelijke regeling is de verbetering van het onderhandelingsmechanisme. Het is gebleken dat de 3 hoofdfiguren in deze zo belangrijke onderhandeling elkaar eenvoudig niet gebrijpen. Veel tijd gaat verloren met heen en weer reizen. Te veel instanties worden betrokken bij de onderhandelingen. De gehele procedure moet herzien worden. Er dient een slagvaardig onderhandelingsmechanisme in Genève te worden geïnstalleerd. De onderhandelings-

delegatie zal moeten bestaan uit de onderhandelaar (E.C.) en 6 vertegenwoordigers op hoog niveau, met voldoende bevoegdheden in de vorm van Comité 111 ter ondersteuning van de onderhandelaars. Zo werden indertijd ook de Dillon-onderhandelingen gevoerd. Deze werden ten slotte met een redelijk succes beëindigd.

Hierboven is een momentopname gegeven van de onderhandeling, voorzover die opname nodig is voor de komende Ministerraad. Het zijn de onderwerpen, waarvoor de Europese Commissie aanvullende instructies aan de Raad meent te moeten vragen.